

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **H. K. F.**, IČO: X., so sídlom P., zastúpeného JUDr. I. P. G., advokátom, S., proti žalovanému: **M. Č., nar. X., bytom Z.** (pôvodne podnikajúcim pod obchodným menom M. Č. - T., IČO: X., s miestom podnikania K.), zastúpenému JUDr. L. Š., advokátom, V., **v konaní o zaplatenie 7 182,39 eur (216 391,90 Sk) s príslušenstvom**, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 27. októbra 2011, č. k. 13Cob/357/2010-376, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 27. októbra 2011, č. k. 13Cob/361/2010-376 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Čadca rozsudkom zo dňa 22. 04. 2010, č. k. 4Cb/76/2006-331 v spojení s opravným uznesením zo dňa 13. 09. 2010, č. k. 4Cb/76/2006-350 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 7 182,90 eur (pôvodne 216 391,90 Sk) s 13%-ným úrokom z omeškania ročne od 20. 07. 2005 do zaplatenia, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. rozhodol, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 333,78 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu žalobcu. Výrokom III návrh odporcu na náhradu zavinených trov konania zamietol.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvého stupňa uviedol, že žalobca sa domáhal proti žalovanému zaplatenia kúpnej ceny pôvodne 216 391,90 Sk spolu s príslušenstvom, a to 13%-ným úrokom z omeškania ročne od 20. 07. 2005 do zaplatenia na tom základe, že bol dodaný tovar - nábytok podľa druhej a cenovej špecifikácie uvedenej vo faktúre č.

807/05/W zo dňa 20. 04. 2005, splatnej dňa 19. 07. 2005, pričom dokladom o dodaní tovaru bol dodací list a medzinárodný nákladný list CMR. Súd prvého stupňa v súvislosti s týmto žalobcovým nárokom vykonal dokazovanie, keď si pripojil spis Okresného súdu Čadca sp. zn. 11Cb/48/2006, oboznámil sa s ním, ako aj účastníkov konania a do základného spisu sp. zn. 4Cb/53/2006 pripojil listinné dôkazy z tohto spisového materiálu. Listinné dôkazy vykonal aj v ostatných druhovo totožných sporoch, vzťahovalo sa to aj k veci pod sp. zn. 11Cb/48/2006, vrátane vykonania dôkazu, a to Dodatku č. 1 zo dňa 03. 11. 2003, výpovedí účastníkov, svedkov v tomto konaní (č. l. 126 - 256 spisu sp. zn. 4Cb/53/2006, ktorý zodpovedá rozhodujúcim listinným dôkazom zo spisu sp. zn. 11Cb/48/2006 - vrátane rozsudku z tejto veci). Z rozhodnutia vo veci č. k. 11Cb/48/2006-219 zo dňa 25. 03. 2009 vyplynulo, že žaloba v druhovo totožnej veci bola zamietnutá z toho dôvodu, že okresný súd v uvedenej veci dospel k záveru, že základom dodávok bol práve Dodatok č. 1 zo dňa 03. 11. 2003 a obchodný vzťah bol vzťahom komisionárskej zmluvy podľa poľského práva. Nešlo o kúpnu zmluvu, pretože kúpnu cenu mal žalovaný zaplatiť žalobcovi, len keď predá tovar a tovar je nepredaný, na sklade a žalobca si ho môže prevziať. Okresný súd v predmetnej sporovej právnej veci uviedol, že na pojednávaní konanom dňa 12. 05. 2009 vo veci sp. zn. 4Cb/53/2006 vykonal dôkazy. Podľa ust. § 118 ods. 1, 2 O. s. p., poukázal na sporné a nesporné tvrdenia. Uviedol, že sa nejedná o novú skutočnosť, pretože už na č. l. 86, 87, 92 spisu žalovaný tvrdil, že obchod prebiehal na princípe výhrady vlastníckeho práva, ale nie tej, ktorá bola uzavretá v kúpnej zmluve, ale na základe dohody o výhradnom obchodnom zastúpení a jej dodatkov, teda že išlo o komisionársku zmluvu. Dodatok č. 1 zo dňa 03. 11. 2003 tvoril súčasť spisu už od 02. 10. 2006 (č. l. 60 spisu), to znamená, že sa nejednalo o novú skutočnosť. Tvoril súčasť spisu už v čase rozhodovania prvostupňového súdu, i odvolacieho súdu, ako súčasť posudzovania právneho úkonu dohody o výhradnom obchodnom zastúpení zo dňa 27. 05. 2003, o ktorej sa odvolací súd zhodne s názorom súdu prvého stupňa vyjadril, že netvoril právny základ sporných dodávok. Súd prvého stupňa poukázal na ust. § 226 O. s. p., keďže sa cítil byť viazaný právnymi a skutkovými závermi odvolacieho súdu a pokiaľ nedošlo k zmene skutkového stavu, nedošlo ani k zmene návrhu, o ktorej by bolo nevyhnutné rozhodovať podľa ust. § 95 ods. 1, 2 O. s. p.

Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí zo dňa 22. 04. 2010 primárne ustálil skutkový stav veci a následne takto ustálený skutkový stav subsumoval pod príslušné právne normy. Súd prvého stupňa na zistený skutkový stav aplikoval Dohovor OSN o zmluvách

o medzinárodnej kúpe tovaru, oznámený pod č. 160/1991 Zb., vychádzajúc aj zo záverov odvolacieho súdu, za aplikácie čl. 11 predmetného Dohovoru (ďalej len „Dohovor“). Podľa Dohovoru došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy, podľa ktorej sa žalobca zaviazal dodať žalovanému tovar čo do druhu, ceny, množstva, vyšpecifikovaný vo faktúre č. 807/05/W zo dňa 20. 04. 2005, splatnej dňa 19. 07. 2005, na základe objednávky žalovaného. Súd prvého stupňa v zmysle čl. 30 Dohovoru mal preukázané dodanie tovaru v skutkovej rovine, ktorý záver vyplýva aj z rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, keďže toto dodanie bolo preukázané špecifikáciou dodaného tovaru na č. l. 44 spisu zo dňa 20. 04. 2005, v spojení s medzinárodným nákladným listom CMR zo dňa 20. 04. 2005 na č. l. 9 spisu a nespornými tvrdeniami účastníkov konania, pretože žalovaný po celú dobu konania, teda po dobu 5 rokov, nespochybnil dodanie tovaru v uvedenom množstve, druhu, cenovom vyjadrení. Nesporné boli tvrdenia v tej časti, že podpisom potvrdil žalovaný prevzatie tovaru v rozsahu špecifikácie dodaného tovaru podľa dodacieho listu, CMR a faktúry. Žalobca so žalovaným v rámci faktúry č. 807/05/W uzavrel platnú dohodu o výhrade vlastníckeho práva, na ktorú dohodu v zmysle záverov odvolacieho súdu bolo potrebné aplikovať ust. § 445 Obchodného zákonníka, to znamená slovenský právny poriadok. Z platnej dohody o výhrade vlastníckeho práva, obsiahnutej vo faktúre, žalobca mal právo voľby, či bude požadovať zaplatenie kúpnej ceny alebo vydanie tovaru. Žalobca sa domáhal zaplatenia kúpnej ceny, preto bolo právne irelevantné tvrdenie žalovaného, že žalobca si môže tovar prevziať. Právo voľby má žalobca ako predávajúci a nie žalovaný ako kupujúci. Žalovaný ako kupujúci nemôže nútiť žalobcu ako predávajúceho, aby tovar prevzal, keď predávajúci uplatnil právo na zaplatenie kúpnej ceny. Žalobca podľa súdu prvého stupňa uniesol dôkazné bremeno na tvrdenia, že došlo k uzavretiu platnej kúpnej zmluvy, podľa ktorej tovar dodal žalovanému v rozsahu žalovanej kúpnej ceny, preto žalovanému podľa čl. 53 Dohovoru vznikla povinnosť za dodaný tovar zaplatiť kúpnu cenu. Pokiaľ žalovaný kúpnu cenu nezaplatil, nastalo podľa súdu prvého stupňa jeho omeškanie, pre ktorú skutočnosť bol priznaný aj 13%-ný úrok z omeškania ročne od 20. 07. 2005 do zaplatenia podľa čl. 98 Dohovoru.

Súd prvého stupňa v zmysle Dohovoru riešil aj obranu žalovaného, spočívajúcu v uplatnení zodpovednosti za vady tovaru a započítania pohľadávok. Uzavrel, že žalovaný nepreukázal existenciu väd dodaného tovaru a ich uplatnenie v záručnej lehote a zákonným spôsobom podľa čl. 38 Dohovoru, preto jeho právo zaniklo. Bolo povinnosťou žalovaného tovar hneď prevziať a maximálne do 2 rokov od dodania a uplatniť právo zo zodpovednosti

za vady dodaného tovaru. K obrane započítania pohľadávok uviedol, že i napriek niekoľkým výzvam, žalovaný nekonkretizoval tvrdenia, ktoré pohľadávky započítal, s ktorými pohľadávkami žalobcu, kedy došlo k započítaniu, na základe ktorého právneho úkonu a nepredložil k započítaniu, ani k existencii a splatnosti pohľadávok, žiadne dôkazy. Súd v zmysle čl. 4 Dohovoru uviedol, že tento sa vzťahuje len na uzavieranie zmluvy o kúpe a práva a povinnosti vyplývajúce z kúpnej zmluvy. Právo započítať pohľadávku nebolo právom, ktoré by vyplývalo z kúpnej zmluvy. Išlo o právo zo zákonnej úpravy, nie z Dohovoru, preto bolo potrebné aplikovať normy slovenského práva o započítaní podľa Obchodného zákonníka, a to ust. § 358 a nasledujúce. Žalovaný podľa súdu prvého stupňa nespĺnil ani jednu z podmienok pre preukázanie zániku pohľadávok žalobcu v dôsledku ich započítania podľa ust. § 358 a nasl. Obchodného zákonníka. Nepreukázal tak doložením úkonu, ani ku ktorému dňu došlo k započítaniu, v akej výške a kedy došlo k zániku pohľadávok. Ani v tomto smere obrana žalovaného nebola vyhodnotená ako dôvodná a súd prvého stupňa na ňu neprihliadol, pričom dodal, že pohľadávka žalobcu na zaplatenie kúpnej ceny nezanikla započítaním.

Z procesného hľadiska súd prvého stupňa uviedol, že konal v neprítomnosti žalovaného, jeho právneho zástupcu, ako aj v neprítomnosti žalobcu. Právny zástupca žalobcu súhlasil, aby bolo konané v neprítomnosti žalobcu. Žalovaný termín pojednávania na deň 22. 04. 2010 prevzal dňa 26. 03. 2010 a jeho právny zástupca 24. 03. 2010, to znamená, že títo boli predvolaní riadne a včas. Právny zástupca žalovaného neprítomnosť ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti žalovaného, ako dôkaz pripojil doklad o práceneschopnosti, z ktorého bola zrejmá práceneschopnosť žalovaného dňa 12. 04. 2010. Z tohto dôkazu nebolo zrejmé, že by ku dňu 22. 04. 2010, kedy rozhodoval súd prvého stupňa o návrhu na odročenie pojednávania, žalovaný preukázal existenciu práceneschopnosti. Súd prvého stupňa zdôraznil, že právny zástupca žalovaného nepreukázal na svojej strane žiaden závažný dôvod neprítomnosti podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a poukázal na podrobné procesné poučenia, ktoré doručuje účastníkom i právnym zástupcom počas celej doby 5 rokov a ktoré doručil aj na termín pojednávania dňa 22. 04. 2010 (poučenie sa nachádza na č. 1. 322 spisu). V tomto smere súd prvého stupňa poukázal aj na ústavnú zásadu *denegatio iustitiae*, zásadu, podľa ktorej nemôže účastníkovi odmietnuť ochranu práva. Súd prvého stupňa postup žalovaného vyhodnotil ako účelový a pokiaľ by takémuto postupu žalovaného vyhovel, došlo by k spôsobeniu nerovnováhy ústavných práv účastníkov súdneho konania. Podľa názoru súdu

prvého stupňa takýmto postupom žalovanému nebolo odňaté právo konať pred súdom. Súd prvého stupňa nepripustil ďalšie dôkazy na dokazovanie, ktoré navrhol právny zástupca žalovaného, a ktoré smerovali k ustáľovaniu platnosti a pravosti Dodatku č. 1, teda k ustáľovaniu skutkového stavu na základe komisionárskej zmluvy, resp. zmluvy o sprostredkovaní, a to už na základe prijatého záveru, že zistený skutkový stav nepotvrdil konanie a správanie sa účastníkov podľa žalovaným tvrdenej komisionárskej zmluvy. Súd prvého stupňa uviedol, že nedošlo k žiadnej vade konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Výrok o trovách konania sa zakladá podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., ako aj podľa ust. § 146 ods. 2 O. s. p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Žiline ako súd odvolací napadnutým rozsudkom zo dňa 27. októbra 2011, č. k. 13Cob/361/2010-376 rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch I., II., o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 7 182,90 eur s príslušenstvom a nahradiť trovy konania potvrdil. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania vo výške 333,78 eur. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie žalovaného bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., odvolací súd poukázal na uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 28. 09. 2011 č. k. 13Cob/361/2010-366 a doručenie upovedomenia o termíne vyhlásenia rozsudku účastníkom konania prostredníctvom ich právnych zástupcov v zmysle doručeníek na č. l. 365 spisu s tým, že podľa ust. § 156 ods. 1, 3 O. s. p. bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámené na úradnej tabuli krajského súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle uznesenia krajského súdu dňa 19. 10. 2011, na základe čoho boli splnené podmienky k verejnému vyhláseniu rozsudku Krajským súdom v Žiline v spojení s ust. § 211 ods. 2 O. s. p. Krajský súd v Žiline poukázal na ust. § 212 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný. Na základe aplikácie citovaného zákonného ustanovenia bol podľa krajského súdu rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch preskúmaný v medziach odvolacích dôvodov žalovaného, obsiahnutých v písomne podanom odvolaní zo dňa 08. 06. 2010.

V odôvodnení rozhodnutia k odvolaciemu dôvodu odňatia možnosti konať pred súdom, keď vec bola na pojednávaní konanom dňa 22. 04. 2010 rozhodnutá v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, odvolací súd v napadnutom rozhodnutí uviedol, že žalovaným tvrdená práceneschopnosť podľa predloženého potvrdenia o dočasnej

pracovnej neschopnosti, keď žalovaný bol práceneschopný od 12. 04. 2010 (č. 1. 324 spisu), nebola dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. Odvolací súd zhodne s názorom súdu prvého stupňa uviedol, že žalovaný vzhľadom k potvrdeniu o dočasnej pracovnej neschopnosti, z ktorej vyplýva, že bol práceneschopný od 12. 04. 2010 (č. 1. 324 spisu), nepreukázal, že tento dôvod práceneschopnosti trval aj v čase konania súdu prvého stupňa, to znamená ku dňu 22. 04. 2010. Vzhľadom k dĺžke súdneho konania, ako aj postupu konania pred súdom prvého stupňa, odvolací súd zdôraznil, že na nariadenom pojednávaní dňa 12. 05. 2009 bol prítomný tak žalovaný, jeho právny zástupca, a mal danú možnosť vyjadriť sa k dôkazom, ktoré boli vykonané pred súdom prvého stupňa (ust. § 123 O. s. p.). V podstate dokazovanie pred súdom podľa ust. § 122 a nasl. ustanovenia O. s. p. bolo vykonávané v priebehu celého trvania sporu, preto dokazovanie nie je možné zúžiť len na jeden úkon nariadeného pojednávania dňa 22. 04. 2010, ktorého sa nezúčastnil žalovaný, právny zástupca žalovaného, s tvrdením, že žalovaný nemal možnosť sa vyjadriť k vykonávaným dôkazom. K všetkým dôkazom, ktoré tvoria súčasť spisového materiálu, žalovaný mal možnosť sa vyjadriť už pred pojednávaním konaným dňa 22. 04. 2010, preto ani s ohľadom k uvedenému prejednanie veci v neprítomnosti žalovaného na pojednávaní konanom dňa 22. 04. 2010, neznamenalo podľa odvolacieho súdu odňatie možnosti žalovanému konať pred súdom. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na obsah zápisnice o pojednávaní zo dňa 22. 04. 2010, č. 1. 325 - 326 spisu, a to na rozsah oboznamovaných dôkazov, ktoré v celom súhrne sú dôkazmi, ku ktorým žalovaný sa mal možnosť vyjadriť a sa aj vyjadril v priebehu súdneho konania. Odvolací súd s poukazom na ust. § 101 ods. 2 O. s. p. konštatoval, že žalovaný nepreukázal existenciu tvrdeného dôležitého dôvodu pre odročenie pojednávania, a to trvanie práceneschopnosti aj k dátumu 22. 04. 2010 a súčasne ani sa nejednalo o dôležitý dôvod práve pre priebeh celého súdneho konania, jeho dĺžku a spôsob vykonávania dôkazov pred súdom prvého stupňa. Odvolací súd zdôraznil, že boli splnené podmienky k prejednaniu v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu, a to s ohľadom aj na aplikáciu zásady rovnosti strán v súdnom konaní, ktorá je vyjadrená nielen v ust. § 18 O. s. p., ale aj v čl. 47 Ústavy Slovenskej republiky. S poukazom na uvedené, ako aj na zásadu „práva na spravodlivý súdny proces“, spojenej s nutnosťou rovnakých „pravidiel hry“, ale tiež aj s princípom „rovnosti zbraní“, odvolací súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky k prejednaniu veci v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Odvolací súd poukázal aj na to, že termín pojednávania konaného dňa 22. 04. 2010 mal žalovaný a právny zástupca žalovaného, doručený

v dostatočnom časovom predstihu (žalovaný predvolanie prevzal podľa doručky na č. 1. 322 rub spisu dňa 26. 03. 2010 a právny zástupca žalovaného dňa 24. 03. 2010), z ktorého dôvodu bolo dodržané ust. § 115 ods. 2 O. s. p., a preto ani z tohto hľadiska nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti žalovanému konať pred súdom.

K zhodnoteniu skutkového a právneho stavu súdom prvého stupňa, odvolací súd poukázal na odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil pri aplikácii ust. § 219 ods. 2 O. s. p. V súvislosti s odvolacími dôvodmi žalovaného k veci samej odvolací súd poukázal aj na ust. § 213 ods. 1 O. s. p., keďže odvolací súd bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa z dôvodu, že nebola preukázaná žiadna z výnimiek ustanovených v ustanovení § 213 ods. 2 až 7 O. s. p. Z titulu vyššie uvedeného za aplikácie ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. v podrobnosti odkázal odvolací súd na závery rozhodnutia súdu prvého stupňa, s odôvodnením ktorého sa stotožnil, a to aj v rovine nepreukázania zodpovednostného nároku zo strany žalovaného k žalobcom dodanému tovaru a ani nepreukázania zániku nároku žalobcu spôsobom započítania, i keď odvolací súd považoval za potrebné zdôrazniť, že v tomto smere závery rozhodnutia súdu prvého stupňa neboli spochybnené odvolacími dôvodmi žalovaného. Ak výsledky dokazovania nepreukázali, že základom vzťahu medzi žalobcom a žalovaným bol Dodatok č. 1 k zmluve o výhradnom obchodnom zastúpení, tak nebolo potrebné ani zo strany odvolacieho súdu sa vyjadrovať k obsahu, pravosti a hodnovernosti týchto úkonov, ktorých posudzovanie by nastalo len v prípade, pokiaľ by dôkazný stav preukázal správanie a konanie účastníkov týchto úkonov, k čomu však nedošlo. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O. s. p.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie v zákonnej lehote, ktoré odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. f/ O. s. p. a súdne rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci.

K postupu súdov, ktorým sa odňala žalovanému možnosť konať pred súdom, dovolateľ uviedol, že podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka;

prihliadne pri tom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Z ust. § 101 ods. 2 O. s. p. vyplýva, že súd môže uskutočniť pojednávanie len vtedy, ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, pričom nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Podľa R 31/1995 choroba účastníka preukázaná lekársky uznanou práceneschopnosťou je dôležitým dôvodom v zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p. Ak účastník konania v takom prípade požiadal včas o odročenie pojednávania, prejednanie veci v jeho neprítomnosti treba kvalifikovať ako odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Z tejto judikatúry súdov vyplýva, že choroba účastníka konania, ktorú preukázal lekársky uznanou práceneschopnosťou, je vždy dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, žalovaný neúčast' ospravedlnil a požiadal o odročenie pojednávania dňa 14. 04. 2010, pričom doložil lekársky uznanú práceneschopnosť. Súd prvého stupňa i napriek tomu vec prejednal, čím podľa dovolateľa účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom a vedome porušil základné práva žalovaného ako účastníka konania, zaručené ústavou. Úvaha súdu prvého stupňa, s ktorou sa vo svojom rozsudku v plnom rozsahu stotožnil aj odvolací súd, že „nebola potrebná prítomnosť žalovaného, ani jeho právneho zástupcu, pretože súd vo veci nedokazoval“, je podľa dovolateľa zmätočná a nepravdivá. Žalovaný má za to, že k nesprávnemu a nespravodlivému rozhodnutiu súdu prvého stupňa v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu, prispela práve tá skutočnosť, že súd prvého stupňa uskutočnil pojednávanie v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu a neumožnil im vyjadriť sa k právnej a skutkovej stránke veci. S poukazom na ust. § 118 ods. 4 O. s. p. dovolateľ dodal, že účastníkovi konania prislúcha právo pred vyhlásením konečného rozhodnutia vo veci zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu. V danom prípade bolo podľa dovolateľa žalovanému nesprávnym postupom súdu prvého stupňa toto právo odňaté, keďže tento súd neuznal lekársky uznanú práceneschopnosť žalovaného ako dôležitý dôvod na odročenie pojednávania a pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti, a teda žalovaný nemal možnosť zhrnúť a vyjadriť sa k dokazovaniu, prípadne navrhnúť vykonanie ďalších dôkazov. Súd prvého stupňa vyhodnotil preukázanú práceneschopnosť žalovaného ako jeho účelový postup, čo je v rozpore s ustanoveniami O. s. p. a rovnako s platnou judikatúrou, ktorá hovorí, že choroba účastníka konania, ktorá je lekársky potvrdená, zakladá vždy dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. Odvolací súd sa podľa dovolateľa nepochopiteľne stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, čím došlo k porušeniu základného práva žalovaného konať pred súdom.

K hodnoteniu skutkového stavu a právneho stavu veci dovolateľ uviedol, že súd prvého stupňa vôbec neskúmal predložené listinné dôkazy, a to znalecké posudky (jeden znalecký posudok predložil žalobca a dva znalecké posudky predložil žalovaný) a vôbec nevykonal dôkazy na zistenie, či Dodatok č. 1 je pravou a platnou listinou, podľa ktorej by sa mal riadiť právny vzťah medzi účastníkmi. Ak súd prvého stupňa dospel k záveru, že vykonávanie takýchto dôkazov je nadbytočné, nevhodné a zavádzajúce, ide podľa dovolateľa o nesprávny právny názor súdu, ktorý je v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu v konaní 14Cob/144/2009. Pokiaľ sa odvolací súd stotožnil s takýmto nesprávnym postupom súdu prvého stupňa, trpí i jeho rozhodnutie omylom. Súd prvého stupňa vyhodnotil Dodatok č. 1 ako neplatný právny úkon z dôvodu neurčitosti právneho úkonu (§ 2 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 37 Občianskeho zákonníka), pretože podľa jeho názoru má Dodatok č. 1 k zmluve o výhradnom obchodnom zastúpení tvoriť obsahový a právny súlad. S takýmto názorom súdu prvého stupňa sa dovolateľ nestotožňuje. Dovolateľ zdôraznil, že dodatkom k právnemu úkonu možno založiť platne aj iný právny vzťah, ktorý môže byť posudzovaný podľa iného ustanovenia zákona, prípadne podľa iného právneho predpisu. Preto záver súdu prvého stupňa o neurčitosti je podľa názoru žalovaného nesprávny a zmačkový. Dovolateľ má taktiež za to, že prostredníctvom poverenia svojej zamestnankyne sa zúčastnil ohliadky tovaru a namieta závery znaleckého dokazovania, že žalovaný nezabezpečil tovar k znaleckej ohliadke, aby bola možná jeho fyzická kontrola. Žalovaný sa k znaleckému posudku vyjadril, že takýto záver znalca je nesprávny, pretože tovar mal zabezpečený na ohliadku, pričom tovar bol zabalený, teda v stave, v akom ho žalovaný od žalobcu prevzal. Súd prvého stupňa tým, že dôkaz nevykonal, podľa dovolateľa nezistil riadne skutkový stav a v dôsledku čoho dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

V dovolaní sa ďalej uvádza, že podľa Dodatku č. 1 právny vzťah medzi účastníkmi sa mal riadiť poľským právom. Podľa XXIV. kapitoly, článku 765 Civilného zákona PLR, komisionárskou zmluvou sa prijímajúci zákazku (komisionár) zaväzuje za odmenu (províziu) v rozsahu svojej činnosti ku kúpe alebo predaju hnutelných vecí na účet objednávateľa (komitenta) alebo vo vlastnom mene. Z tohto ustanovenia vyplýva, že žalovaný mohol odpredávať tovar vo vlastníctve žalobcu vo vlastnom mene alebo na účet žalobcu. Pokiaľ teda žalovaný uskutočňoval predaj tovaru vo vlastnom mene, uskutočňoval ho v súlade s vyššie uvedeným ustanovením Civilného zákona Poľskej republiky. Pokiaľ súd prvého stupňa túto skutočnosť vyhodnotil tak, že nešlo o komisionársku zmluvu, keď žalovaný uskutočňoval

predaj vo vlastnom mene, dovolateľ má za to, že jeho právny názor je v rozpore s citovaným ustanovením Civilného kódexu. Podľa názoru odvolacieho súdu sa na daný právny vzťah vzťahuje Dohovor upravujúci zmluvu o kúpe tovaru a nie poľské právo. Uvedený názor odvolacieho súdu je podľa dovolateľa taktiež nesprávny. Účastníci si v Dodatku č. 1 dohodli, že ich záväzkovo-právny vzťah sa bude riadiť ustanoveniami poľského práva, ktorými je upravená komisionárska zmluva. Nakoľko teda došlo k uzavretiu dohody o tom, podľa ktorého právneho poriadku sa bude daný právny vzťah posudzovať, má takáto dohoda prednosť pred aplikáciou Dohovoru. Na základe uvedeného mal podľa dovolateľa súd prvého stupňa a rovnako i súd odvolací dospieť k záveru, že právny vzťah účastníkov zmluvy sa mal v súlade s dohodou ohľadom aplikácie právneho poriadku posudzovať podľa poľského práva. Pokiaľ súdy oboch stupňov dospeli k inému záveru, je ich právne posúdenie veci nesprávne.

Z vyššie uvedených skutočností podľa žalovaného vyplýva, že postupom súdu prvého stupňa a rovnako nesprávnym postupom odvolacieho súdu mu bola ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. Súd prvého stupňa sa pri rozhodovaní správal nesprávnym právnym názorom a nevykonal navrhnuté dôkazy, čím nezistil úplne a správne skutkový stav. Na skutkový stav aplikoval nesprávny právny predpis. Na odvolanie žalovaného odvolací súd toto nesprávne rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil. Dovolateľ preto navrhuje, aby dovolací súd rozhodnutia súdov oboch stupňov zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dovolateľ zároveň požiadal o odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu podľa ust. § 243 O. s. p.

Žalovaný podal na súde prvého stupňa dňa 27. 11. 2012 stanovisko, v ktorom poukázal na vady konania uvedené v ust. § 237 písm. f/ O. s. p. a na vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci zo strany súdu prvého stupňa, ako aj odvolacieho súdu. Žalovaný zdôraznil, že na pojednávaní dňa 22. 04. 2010 okresný súd poskytol poučenie právnemu zástupcovi žalobcu v zmysle ust. § 120 ods. 4 O. s. p. v nadväznosti na ust. § 205a O. s. p., pričom prvostupňový súd mal konštatovať, že žalovanému a jeho právnemu zástupcovi bolo takéto poučenie doručené v písomnej forme spolu s termínom pojednávania. Žalovaný má za to, že v poučení, ktoré mu bolo doručené (ako aj jeho právnemu zástupcovi) spolu s predvolaním, absentovalo poučenie žalovaného zo strany súdu v zmysle ust. § 205a O. s. p. Takýmto postupom došlo podľa dovolateľa k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania, k porušeniu základného práva žalovaného na súdnu ochranu a práva na spravodlivý

proces. V súvislosti so žiadosťou o odročenie pojednávania poukázal žalovaný na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 66/94, 3Cdo 156/2003, 5Cdo 256/2007, 2Cdo 95/2003 a 2Cdo 259/2004. Žalovaný má za to, že pokiaľ žiadosť o odročenie pojednávania a potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti nie sú dostačujúcim dôkazom na preukázanie dôležitého dôvodu na odročenie pojednávania, mal súd postupovať v súlade s ust. § 43 O. s. p. a vyzvať žalovaného na odstránenie nedostatkov s konkrétnym poučením. Takto však súd prvého stupňa nepostupoval a podľa žalovaného týmto nesprávnym postupom porušil ust. § 1 O. s. p. s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 1/02 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 7/97 a 2Cdo 249/2004. S odkazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 70/2008 a 3Cdo 75/2008 žalovaný dodal, že podľa jeho názoru mu nebola v konaní poskytnutá možnosť predniesť (doplniť či doplňovať) svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, ako aj právo označiť navrhované dôkazné prostriedky.

V doplnení k návrhu žalovaného na odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia žalovaný uviedol, že naliehavosť jeho návrhu vyplýva zo skutočnosti, že žalobca ako oprávnený vedie voči žalovanému ako povinnému konanie o nútený výkon súdneho rozhodnutia (exekúciu) na podklade dovolaním napadnutého rozhodnutia. Týmto je daná podľa žalovaného existencia hrozby vzniku nenapraviteľnej ujmy vo sfére žalovaného, ako aj zmarenie významu a účinku preskúmania dovolaním napadnutého rozhodnutia.

Žalobca vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že nesúhlasí s názorom žalovaného, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. Poukázal na dĺžku súdneho konania, k začatiu ktorého došlo doručením návrhu na začatie konania na Okresný súd v Čadci dňa 27. 12. 2005 a k rozhodnutiu sporovej veci napadnutým rozsudkom okresného súdu dňa 22. 04. 2010. Po celú túto dĺžku súdneho konania tak žalobca, ako aj žalovaný, mali vytvorený dostatočný časový priestor k realizovaniu svojich nielen procesných, ale aj Ústavou Slovenskej republiky garantovaných práv, a bolo už len na účastníkoch súdneho konania, akým spôsobom ich budú naplňovať. Žalovaný vzhľadom k potvrdeniu o dočasnej pracovnej neschopnosti, z ktorej vyplýva práceneschopnosť od 12. 04. 2010, nepreukázal, že tento dôvod práceneschopnosti trval aj v čase konania okresného súdu, to znamená ku dňu 22. 04. 2010. Žalobca uviedol, že ako strana v spore

pri rovnosti so žalovaným má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a je to práve súd, ktorý aj podľa ust. § 6 O. s. p. postupuje v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

V záujme zabezpečenia výkonu týchto práv a rovnosti strán v spore je preto potrebné dôvod pre odročenie pojednávania posudzovať so zreteľom k naplneniu týchto zásad a práv, a vážnosť takéhoto dôvodu kvalifikovať tak s ohľadom k zásade rovnosti, k samotnému účastníkovi súdneho konania a celkového priebehu sporu. Aj na základe týchto zásad podľa žalobcu odvolací súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky k prejednaniu veci v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Krajský súd zdôraznil, že v konečnom dôsledku žalovaný svoju účasť na súdnom pojednávaní dňa 22. 04. 2010 mohol zabezpečiť aj prostredníctvom svojho zvoleného právneho zástupcu, na strane ktorého nebolo preukázané, že by existoval dôležitý dôvod, pre ktorý sa nezúčastnil nariadeného termínu pojednávania dňa 22. 04. 2010, to znamená právnenému zástupcovi žalovaného nič nebránilo, aby sa tohto termínu zúčastnil.

Žalobca nesúhlasí ani s názorom žalovaného, že súd nezistil správne skutkový stav veci, a že na skutkový stav aplikoval nesprávny právny predpis. Má za to, že vykonané dokazovanie preukázalo, že žalovaný ako dodávateľ fakturoval tovar konečným zákazníkom ako odberateľom za kúpnu cenu, ktorú odberatelia platili na účet žalovaného a nie žalobcu. Okresný súd Žilina a následne aj Krajský súd v Žiline, preto postupovali správne, keď skutkový stav hodnotili ako vzťah z kúpnej zmluvy.

Žalobca v podanom vyjadrení ďalej uviedol, že medzi ním a žalovaným prebiehalo, resp. prebieha viacero súdnych sporov druhovo totožných, týkajúcich sa zaplatenia kúpnej ceny za dodaný tovar. Preto má žalovaný za to, že jediným cieľom podania dovolania žalovaným je získať čas na to, aby sa úplne zbavil svojho majetku za účelom neuspokojenia pohľadávok žalobcu, t. j. nevyožiteľnosti jeho práva.

Vzhľadom na uvedené, žalobca navrhuje, aby dovolací súd dovolanie zamietol s uložením povinnosti žalovaného k náhrade žalobcových trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení,

že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O. s. p.).

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých ho pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O. s. p.

Podľa ust. § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

K tomu, či rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z väd uvedených v ust. § 237 O. s. p., prihliada dovolací súd nielen na podnet dovolateľa, ale i z úradnej povinnosti podľa ust. § 241 ods. 1 O. s. p. V prípade, že dovolací súd zistí, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí niektorou z týchto väd, zruší rozhodnutie odvolacieho súdu, i keď dovolateľ toto pochybenie nenamietal. Dovolací súd postupuje rovnako i v prípade, že dovolanie nie je v zmysle ust. § 238 a § 239 O. s. p. prípustné.

Ďalej prípustnosť dovolania proti rozsudku upravuje ust. § 238 O. s. p., a to pre prípad rozsudkov odvolacích súdov, ktorými bol rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej zmenený, resp. v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci a tiež v prípade, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho

potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V danom prípade neboli splnené podmienky pre prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 238 O. s. p., pretože odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil a prípustnosť dovolania nevyslovil.

Vzhľadom na uvedené, dovolací súd skúmal, či je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O. s. p.

Dovolateľ vady konania v zmysle ust. § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. v dovolaní nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť tohto opravného prostriedku preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia žalovaného, že mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, čo zakladá dovolací dôvod podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Vadou konania podľa uvedeného zákonného ustanovenia je taký závadný procesný postup, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ustanovenie § 237 písm. f/ O. s. p. odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti s faktickou činnosťou súdu a nie s jeho právnym hodnotením, zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Dovolací súd zdôrazňuje, že z hľadiska uvedeného ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. nie je rozhodujúce, či účastník konal pred súdom osobne alebo prostredníctvom zástupcu, ale len to, či bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu ukrátený na svojich procesných právach.

Žalovaný v dovolaní predovšetkým namietal, že súd prvého stupňa napriek riadnemu

ospravedlneniu žalovaného, ktorý bol práceneschopný, ako aj jeho právneho zástupcu a žiadosti o odročenie pojednávania, ktorého sa chcel zúčastniť, pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalovaného a jeho zástupcu, v dôsledku čoho nemohol na ostatnom pojednávaní predniesť záverečný návrh.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa vec prejednal na pojednávaní dňa 22. 04. 2010 v neprítomnosti žalovaného, jeho právneho zástupcu, ako aj v neprítomnosti žalobcu. Právny zástupca žalobcu súhlasil, aby bolo konané v jeho neprítomnosti. Žalovaný predvolanie na termín pojednávania 22. 04. 2010 prevzal dňa 26. 03. 2010 a jeho právny zástupca dňa 24. 03. 2010, ktorý svoju neúčast', ako aj neúčast' žalovaného ospravedlnil z dôvodu práceneschopnosti žalovaného, čo doložil potvrdením jeho práceneschopnosti odo dňa 12. 04. 2010 (č. l. 324 spisu).

Možnosť vec prejednať v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho zástupcu je potrebné posudzovať s ohľadom na všetky okolnosti prípadu. Aj keď zákon bližšie nešpecifikuje, čo treba považovať za dôležitý dôvod, danosť ktorého bráni súdu prejednať vec v neprítomnosti účastníka alebo jeho zástupcu, je zrejmé, že za dôležitý dôvod treba považovať také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom na svoju povahu spôsobilé neúčast' na pojednávaní ospravedlniť.

V predmetnej veci súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd mali za to, že z potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti žalovaného vyplýva, že žalovaný bol práceneschopný od 12. 04. 2010. Avšak predloženým potvrdením žalovaný nepreukázal, že tento dôvod práceneschopnosti trval aj v čase konania súdu prvého stupňa.

Právny zástupca žalovaného v dovolacom konaní predložil fotokópiu potvrdenia, z ktorého sa javí, že práceneschopnosť žalovaného trvala aj v čase pojednávania, keďže žalovaný bol práceneschopný od 12. 04. 2010 do 07. 07. 2010. Pokiaľ tento predpoklad je správny, žalovaným uvádzaný dôvod bude potrebné považovať za dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. (R 31/1995).

Pretože súd prvého stupňa, ani súd odvolací trvanie práceneschopnosti žalovaného nezisťovali, nemohli dospieť k záveru o tom, že na strane žalovaného nebol vážny dôvod,

pre ktorý sa nemohol pojednávania nariadeného súdom prvého stupňa zúčastniť. Pre úplnosť treba uviesť, že súd prvého stupňa predvolanie na pojednávanie na deň 22. 04. 2010 (č. 1. 321) zaslal okrem právneho zástupcu žalovaného aj žalovanému, z obsahu ktorého predvolania je zrejmé, že súd pokladal za potrebné žalovaného v tomto konaní vypočúť. Z uvedeného dôvodu nemohol následne súd dospieť k záveru, že žalovaný svoje práva pred súdom mohol realizovať prostredníctvom svojho právneho zástupcu.

Súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania (§ 122 ods. 1 O. s. p.). Účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O. s. p.).

Právo účastníka vyjadriť sa k vykonanému dôkazu sa v konaní realizuje tak, že predseda senátu spravidla bezprostredne po vykonaní každého dôkazu umožní účastníkovi, aby sa k nemu vyjadril a aby uviedol všetko, čo pri hodnotení tohto dôkazu považuje za významné. Tomuto procesnému oprávneniu účastníka konania korešponduje povinnosť súdu vytvoriť účastníkovi procesnú možnosť vyjadriť sa k vykonanému dôkazu.

Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednaná verejne za jeho účasti, mu priznáva aj právo na pojednávaní predniesť svoje návrhy, navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu, ako i právo záverečnej reči.

Vychádzajúc z uvedených procesných práv účastníka pri prejednaní veci verejne za jeho účasti, nemohli súdy dospieť k záveru o tom, že žalovanému prejednaním veci bez jeho účasti nemohli byť upreté procesné práva, ktoré mu zákon priznáva, keď na pojednávaní súd dokazovanie nevykonával.

Zistená vada konania, súčasne zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.

Táto procesná vada je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože rozhodnutie postihnuté takouto procesnou vadou nie je možné považovať za správne.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil podľa § 243b ods. 2 O. s. p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. mája 2013

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová